

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@ork.police.hu

Szám: 29000/105/644/ /2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 324/2010. (VI. 2.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a tisztességes eljáráshoz való jog, valamint a személyi szabadsághoz való jog sérelme tekintetében

h e l y t a d o k,

míg minden egyéb tekintetben a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a)* és *c)* pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A Panaszos 2009. július 4-én spontán demonstráción vett részt a Budapest, V. kerületi Erzsébet téren. Beadványában sérelmezi, hogy a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei rendőrök „leteperték, ráültek, orrát-száját befogták”, műanyag kötözővel összekötözték, a földön, illetve a betonon elvonszolták az előállító gépjárműig, embertelen körülmények között beszállították a Gyorskocsi utcába, ahol szintén embertelen, megalázó és szabálytalan körülmények között, megbilincselve tartották 9-10 órán keresztül az udvaron, majd orvosi vizsgálat után, kihallgatás vagy bármilyen hivatalos vád, eljárás nélkül hajnalban elengedték.

A Panaszos a rendőri intézkedés kapcsán kifogásolta:

- az előállítását;
- a kényszerítő eszközök indokolatlan alkalmazását;
- a durva, megalázó bánásmódot, bántalmazást;
- jogellenes fogvatartását.

II.

A rendelkezésre álló rendőrségi okiratokból a következők állapíthatók meg.

Budapest rendőrfőkapitánya a 01000/36775/2009. ált számú egyedi utasításával 2009. július 4-én 00:00 órától 24:00 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

A fokozott ellenőrzés elrendelésére az egyedi utasítás indokolása alapján azért került sor, mivel Budapest területére – 2009. július 4. napjára – több tömegrendezvény megtartását jelentették be, amely rendezvényeken várhatóan jelentős lesz a résztvevők létszáma. Tekintettel arra, hogy a közelmúltban megrendezett tömegrendezvények alkalmával sok esetben előfordultak rendzavaró, garázda cselekmények, ezért az események biztonságos lebonyolítása, a gyülekezési joggal élők biztonságának garantálása érdekében indokolt volt a fokozott ellenőrzés elrendelése. Az egyedi utasítás végrehajtásában résztvevő rendőri állomány feladata az volt, hogy figyelemmel kísérje a rendezvényekre érkezőket és megakadályozza a jogsértések kialakulását majd ennek biztosítása érdekében igazoltatásokat, ruházat-, csomag- és járműátvizsgálást hajtott végre.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) 01000-105-716-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint 2009. július 4-re Budapest területére 16 bejelentés érkezett a Rendőrséghez, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) szerint minősülő rendezvény megtartásáról, ezen belül hét rendezvényt kívántak az V. kerületben tartani. Két bejelentő a Szent István térre, két bejelentő a Kossuth térre, további egy-egy bejelentő az Arany János utcába, a Markó utcába és a Nádor utcába jelentett be rendezvényt. A két Szent István téri rendezvény napirendjeként a következőket jelölték meg: „beszéd a Szabadság téren zajlott jogsértésekről”, illetve „szimpátiatüntetés a koncepciók perék áldozatai mellett”; az egyik Kossuth téri rendezvény célja a következő volt: „tiltakozó tüntetés a Szabadság téri tüntetés megtiltása miatt”, míg a másik Kossuth téri rendezvény bejelentője napirendet nem jelölt meg.

Annak ellenére, hogy az V. kerület Erzsébet térre a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt nem jelentettek be 2009. július 4-re, aznap délután mégis több száz fős tömeg jelent meg ott azzal a céllal, hogy egy bejelentés nélküli rendezvényen vegyenek részt.

A megjelenteket 16:58 órakor szólították fel a terület elhagyására, figyelmeztették a helyszínen maradókat, hogy igazoltatásuk után előállítások végrehajtására kerül majd sor. Mivel a felszólításnak nem engedelmeskedtek 17:19 órakor a rendőrök megkezdtek a kilátásba helyezett igazoltatásokat és előállításokat. A tömeg 18:07 órakor a rendőröket megtámadta, kövel, palackokkal, betondarabokkal dobálták a sorfalat, és ezt többszöri felszólítás ellenére sem hagyták abba. A BRFK 01000-105-794-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint a felszólítások és figyelmeztetések 20:31 óráig folyamatosan jól hallhatóan folytatódtak. Az események kapcsán összesen 190 főt állítottak elő az Erzsébet térről.

A Panaszos előállításáról készült 05010/519866/2009/id. számú rendőri jelentés szerint az igazoltatásra az Rtv. 29. § (1) bekezdés¹, a ruházatátvizsgálásra a 31. § (1) bekezdése², az előállítására a 33. § (2) bekezdés a) pontja, valamint f) pontjának I. fordulata³, a testi kényszer alkalmazására a 47. §⁴, továbbá bilincselésre a 48. § b) és d) pontja alapján⁵, vegyi eszköz alkalmazására a 49. § (1) bekezdésének a) pontja⁶ alapján került sor.

A jelentés rögzíti az előállításához vezető eseményeket, illetve az előállítás során történeteket. A jelentést készítő rendőr 2009. július 4-én csapatszolgálati feladatokat látott el Budapest területén. A 05010/519866/2009/id. számú jelentés szerint: „(...)a Bp. V. Erzsébet téren kialakult jogellenes demonstráció megszüntetése volt a csapaterő feladata. Ennek során nevezett személy felszólításra került, hogy a területet hagyja el, melynek többszöri felszólításra sem tett eleget. Nevezett személy a demonstráció során hangadóként viselkedett, az ott lévőköt összekapaszkodásra és a rendőri intézkedésnek való ellenszegülésre buzdította. A kiemelések során a rendőri intézkedést akadályozta, a kiemelendő személyeket megpróbálta

¹ **Rtv. 29. § (1):** „A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.”

² **Rtv. 31. § (1):** „Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.”

³ **Rtv. 33. § (2):** „A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,
a) aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja;
f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, (...)”

⁴ **Rtv. 47. §:** „A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

⁵ **Rtv. 48. §:** „A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy (...)
b) támadásának megakadályozására, (...)
d) ellenszegülésének megtörésére.”

⁶ **Rtv. 49. § (1):** „A rendőr a szolgálatban rendszeresített, vegyi vagy elektromos sokkoló eszközt, illetőleg rendőrbotot vagy kardlapot alkalmazhat
a) a mások vagy saját életét, testi épségét, illetőleg a vagyónbiztonságot közvetlenül veszélyeztető támadás elhárítására, (...)”

visszahúzni., A jelenlévőket a Rendőrség többször jól hallhatóan felszólította a távozásra. Mivel a Panaszos ennek nem tett eleget, ezért az intézkedő rendőr utasítást kapott a Panaszos kiemelésére, melynek során „*nevezett személy folyamatosan ellenszegült*”. Ezt követően a Panaszossal szemben testi kényszert alkalmaztak – a tanult módon, kezei megfogásával kiemelték a tömegből –, majd fekvő helyzetben kezeit hátra helyzetbe bilincseltek. A Panaszos az igazoltatás során nem volt hajlandó személyes adatait megadni – azok csak az előállítás után lettek megállapítva –, illetve a rendőröknek az előállító gépjárműhöz vinniük kellett, mivel nem akart abba beszállni. Ez alatt a vele szemben intézkedők rendőröket folyamatosan „*hazaárulónak, ÁVH-soknak, gyáva idiótáknak*” nevezte.

Ezt követően az intézkedő rendőr a Panaszost a BRFK Gyorskocsi utcai fogdájába történő átszállítás céljából átadta a Készenléti Rendőrség r. zászlósának, aki sérülés és panaszmentesen adta át a panaszost a BRFK Gyorskocsi utcai fogdáján.

A BRFK Közrendvédelmi Főosztály 01000-26553/2010. ált. számú tájékoztatása szerint a Panaszos nem került befogadásra a Gyorskocsi utcai fogda előállító helyiségébe, az objektum belső udvarán várakozott, de ennek ellenére is megkapta az írásos tájékoztatást és az igazolást az előállítás okáról, időtartamáról⁷, valamint jogairól és kötelezettségeiről is. A BRFK tájékoztatása szerint a Panaszos meghallgatására nem került sor.

A jelentéshez csatolt igazolás szerint a Panaszos előállítása 2009. július 4-én 20:22 órakor kezdődött, az előállítás időtartama alatt panasza keletkezett, sérülése viszont nem.

A Panaszossal szemben az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 40/A. §-ában foglalt jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének elkövetése miatt készült feljelentés, amely alapján a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság 01805/6152/2009. szabs. számon folytatott eljárást.

III.

Az ismertetett bizonyítékok alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

2009. július 04-én délután, több száz fős tömeg tagjaként a Budapest V. kerület Erzsébet téren, a Panaszos egy előre be nem jelentett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen vett részt. A rendőri erők a helyszínen hangosbemondón keresztül 16:58 órától kezdődően több alkalommal felszólították a téren tartózkodókat, hogy jogsértő magatartásukat hagyják abba, távozzanak, illetve figyelmeztették őket, hogy aki nem tesz eleget a felszólításnak, azt igazoltatják majd előállítják⁸. Ezt követően 17:19 órától megkezdték a kilátásba helyezett intézkedések foganatosítását. A helyszínen tartózkodó Panaszos a felszólítások ellenére nem engedelmeskedett, holott a felszólítások a hangosbemondón

⁷ **Rtv. 33. § (4):** „Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

⁸ A helyszínen készült videó-felvétel alapján a felhívás szövege:

„Hölgyeim és Uraim! A rendőri erők műveleti parancsnoka nevében tájékoztatom Önöket, hogy a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó rendezvényen vesznek részt. Megkérem / a törvény nevében felszólítom Önöket, hogy a jogsértő magatartásukat hagyják abba, oszoljanak szét, a területet (a Bajcsy-Zsilinszky úton/a Károly körúton) az Astoria irányába hagyják el! Ellenkező esetben a rendőrség a rend helyreállítása érdekében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 59. § (1) bekezdésében foglalt intézkedéseket és kényszerítő eszközt fog alkalmazni.”

keresztül szakadatlanul, jól hallhatóan ismétlődtek. A Panaszos a demonstráció során hangadóként viselkedett, az ott lévőket összekapaszkodásra és a rendőri intézkedésnek való ellenszegülésre buzdította. A kiemelések során a rendőri intézkedést akadályozta, a kiemelendő személyeket megpróbálta visszahúzni. Az intézkedő rendőrök az eredménytelen felszólításokat követően a tanult taktikai fogásokat alkalmazva, a panaszos karjait két oldalról megfogva, testi kényszer alkalmazásával kiemelték a tömegből – melynek során a panaszos folyamatosan ellenállt, a rendőröket szidalmazta –, és az előállító szolgálati gépjárműhöz vezették. A Panaszos ruházatátvizsgálása, igazoltatásának megkísérlése és bilincselése után – mint az igazolást megtagadó, valamint a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személyt – szabálysértés elkövetése miatt előállították a BRFK Gyorskocsi utcai objektumába. Az előállító helyiségbe nem történt meg a befogadása, a belső udvaron várokozott. A Panaszost – miután 2009. július 05-én 02:20 órakor orvosi vizsgálaton esett át – szabadon bocsátották, meghallgatására nem került sor. Az előállításról részére kiadott igazolás tanúsága szerint az előállítással kapcsolatban panaszt terjesztett elő, annak időtartama alatt sérülése nem keletkezett. A tájékoztatást, valamint az igazolást az előállítás okáról, időtartamáról, valamint jogairól és kötelezettségeiről megkapta. A Panaszos ellen az intézkedő rendőr jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének elkövetése miatt feljelentést tett.

Az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e, és ha igen mely okot jelölték meg a tér elhagyására történő felszólítás alapjaként. Minderre kizárólag a panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének értékelése érdekében került sor. Figyelemmel a Fővárosi Bíróság 20. K.34.132/2008/20. számú ítéletére is a vizsgálat és az ez alapján a fenti kérdésben hozott döntés nem érinti az illetékes bíróság törvényben biztosított azon kizárólagos jogát, hogy a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény feloszlátása jogellenességének kérdésében érdemben döntsön⁹.

Az intézkedés – így az igazoltatás – jogalapját a BRFK vezetője által egyedi utasításban elrendelt fokozott ellenőrzés¹⁰, valamint e feladatok ellátása során észlelt, a Panaszos által elkövetett cselekmények képezik. A Panaszos a több órán át folyamatosan elhangzó felszólításnak nem tett eleget, hanem társaival a földre leülve, egymással

⁹ **Gytv. 14. § (3):** „Ha a rendezvényt feloszlátják, a rendezvény résztvevője a feloszlátástól számított tizenöt napon belül pert indíthat a feloszlátás jogellenességének megállapítására.”

A Fővárosi Bíróság 20. K.34.132/2008/20. számú ítéletének indoklásában kifejtette, hogy:

„(...) a Független Rendészeti Panasztestület az állásfoglalásában és az alperes is határozatában nem a jogszabályoknak megfelelően járt el, amikor a demonstráció jogszerű oszlatásával kapcsolatosan érdemben állást foglalt. Ugyanis arra kizárólag a Fővárosi Bíróságnak lett volna hatásköre, és illetékessége a fentebb említett Gytv. 14. (3) bekezdésében foglaltak alapján, az erre irányuló kereseti kérelem kapcsán.”

¹⁰ **Rtv. 30. §:**

„(1) A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A Rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

(4) A Rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrizetlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.”

összekapaszkodva passzívan ellenállt. Ezzel megszegte azon törvényi rendelkezésből eredő kötelezettségét, hogy a rendőri intézkedésnek engedelmeskedjen.

A panaszos által tudatosan tanúsított állampolgári engedetlenséggel összefüggésben meg kell említeni, hogy az Rtv. konkrét kötelezettséget ró¹¹ az intézkedés alá vont személyekre. Az állampolgár jogainak érvényesülése mellett a nemzetközi joggyakorlat e kötelezettség betartásának is komoly jelentőséget tulajdonít a rendészeti szervek tevékenységének megítélésékor. Ezt a következetes vizsgálati elvet alkalmazza az Emberi Jogok Európai Bírósága, például a „Rehbock v. Slovenia” (65-78. §), vagy a magyar Rendőrséget is érintő „Barta v. Magyarország” ügyekben is. Az utóbbi (26137/04. sz. kérelem) ügyben hozott ítéletében a Bíróság a következők szerint fogalmazta meg álláspontját: *„A Bíróság felhívja a figyelmet arra a tényre, hogy a kérelmező elmulasztotta saját magatartásának kritikai értékelését akkor, amikor azon **egyszerű kötelezettséggel** találta magát szemben, hogy eleget tegyen a rendészeti szervek egyik tagja által hozzá intézett törvényes felszólításnak – ez a kötelezettség egy demokratikus társadalomban az általános állampolgári kötelezettségek része.”* Bár ezeknek az ítéleteknek nincs általános érvényű hatályuk, a magyar Rendőrség mindennapi munkájában igyekszik meghonosítani azokat a nemzetközi gyakorlatban elvként megjelenő, általános érvényű deklarációkat, amelyek nem igényelnek jogszabályi módosítást és összhangban vannak a magyar joggal.

A Legfelsőbb Bíróság határozatában (BH 2009. 382.) szintén kifejtette, hogy az állampolgár *„a rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene foganatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen - ellenszegülésével - nem bírálhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni”*.

Emellett azért, hogy a kiemelendő személyeket megpróbálta erővel visszahúzni – majd kiemelését követően testét megfeszítve akadályozta a szolgálati gépjárműhöz kísérését – a rendőri intézkedésnek aktívan ellenszegülve akadályozta annak eredményes végrehajtását. Az előállításra az is jogalapot teremtett, hogy az igazoltatás során nem volt hajlandó magát azonosítani, a rendőrökkel személyes adatait közölni.

Ezek alapján tényszerűen megállapítható, hogy a panaszolt előállítás kellő jogalappal történt, hangsúlyozva azt a tényt is, hogy az előállítás alapjául szolgáló, az intézkedéskor tapasztalható tények alapján dönt a rendőr az előállításról. Az előállítás jogszerű abban az esetben is, ha az előállításához a törvényben megkövetelt szabálysértés, vagy bűncselekmény gyanúja nem éri el a büntetőjogi, vagy szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés, vagy a bűncselekmény lehetőségét nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az előállításra¹².

¹¹ **Rtv. 19. § (1) bekezdés:**

„A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”

¹² *A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (2) bekezdés b) és f) pontok alapján a rendőr előállíthatja azt a személyt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható; aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.*

Az előállítással kapcsolatban a Panaszos sérelmezte, hogy vele szemben kényszerítő eszközt – a rendőri jelentés szerint testi kényszert, könnygázt és bilincset – alkalmaztak. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM r. 58. § (2) bekezdése alapján a „*kényszerítő eszközök alkalmazása során ellenszegülésnek kell tekinteni azt a célzatos, fizikai erőlkifejtéssel járó tevékenységet, amely a rendőrt jogszerű intézkedésének megkezdésében, folytatásában vagy befejezésében akadályozza, így különösen, ha valaki élet, testi épség elleni fenyegetéssel vagy fizikai erőszakkal akadályozza, hogy a rendőr valahová belépjen, valahol tartózkodjon, valahonnan távozzon, valakit személyes szabadságában korlátozzon, illetőleg valakivel szemben intézkedést foganatosítson*”. A Panaszos azzal a magatartásával, hogy társaival a földre ülve összekapaszkodott, a rendőri intézkedéssel szembeni passzív, azzal pedig, hogy társait a kiemelés során erővel visszahúzta, illetve őket hangadóként ellenállásra, összekapaszkodásra buzdította, a rendőri intézkedéssel szembeni aktív ellenszegülést tanúsított. Viselkedése alapján fennállt annak a veszélye, hogy akár a rendőröket is megtámadja, illetve további intézkedésüknek is ellenáll. A Szolgálati Szabályzat 74. §-a (5) bekezdésének a) és b) pontja¹³ alapján tehát helye volt a testi kényszer, valamint a vegyi eszköz, ingerlőgáz használatának. Az eseményről készült felvételek tanúsága szerint csak testi kényszer alkalmazásával lehetetlen lett volna a tömeg ellenállását megtörni, ezért a további kényszerítő eszközök alkalmazása – az eset összes körülményét, és az intézkedés eredményességének biztosításához fűződő érdeket is figyelembe véve – arányos volt. Mindemellett a panaszos kiemelését követően sem tanúsított semmiféle együttműködést (nem igazolta magát), verbálisan agresszív volt és nem volt hajlandó az előállító járműbe beszállni. Az intézkedő rendőröknek erre testi kényszert alkalmazva kellett rábíriuk. A testi kényszer és a könnygáz, mint kényszerítő eszköz használatával kapcsolatban megfogalmazott panaszt a fent kifejtett indokok alapján elutasítom.

A Panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök leteperték, ráültek, orrát-száját befogták és a földön, a betonon vonszolták el az előállító gépjárműig. Ezzel kapcsolatban a rendelkezésre álló videofelvételek nem tartalmazzák a Panaszos állítását alátámasztó adatokat, ezért e kérdés kapcsán a panasz megalapozatlan. Tekintettel arra, ahogy ezen állítás felveti bűncselekmény gyanúját, valamint arra a tényre, hogy a Panaszos az előállítás során történt orvosi vizsgálata során rendőri bántalmazást panaszolt, a panasz ezen részének elbírálása érdekében az iratokat megküldtem az illetékes ügyésznek.

A Panaszos kifogásolta a bilincs alkalmazását, melynek kapcsán az alábbiak megállapítása szükséges. A vizsgált esetben a Panaszos nem reagált a többszöri rendőrségi felszólításra, figyelmen kívül hagyta azt. Emellett aktívan ellenszegülve, célzatos erőlkifejtéssel ellenállva akadályozta a rendőri intézkedést. Mivel társai visszahúzása érdekében komoly erőt fejtett ki, magatartása mindenképpen aktív ellenállásnak tekintendő. Ezért álláspontom szerint a Szolgálati Szabályzat 74. § (5) bekezdés b) pontja alapján¹⁴, helye volt a bilincs alkalmazásának. Még az arányosság követelményét figyelembe véve is nehéz volt a tömeg ellenállását megtörni, az eseményről készült felvételek tanúsága szerint pedig ez pusztán testi kényszer alkalmazásával lehetetlen lett volna.

¹³ **Szolgálati Szabályzat 74. § (5):**

„Tömeggel szemben a csapaterő a következő kényszerítő eszközöket alkalmazhatja:

- a) passzív ellenállás esetén testi kényszert,
- b) aktív ellenszegülés esetén rendőrbotot, vegyi eszközt, ingerlőgázt, elektromos sokkoló eszközt, bilincset, pórázon vezetett szolgálati kutyát szájkosárral vagy anélkül, valamint vízágyút, (...)

¹⁴ Lásd 13. sz. lábjegyzet

Egyébiránt az Rtv. indoklása szerint a bilincs a szökés és a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül is szóba jöhet¹⁵. Jelen esetben a rendőrök joggal vélelmezték, hogy a Panaszos megkísérli a további ellenállást az intézkedéssel szemben (ellenszegülés), vagy fennállt annak a reális lehetősége is, hogy – akár társaival is – a rendőrök ellen fordul (támadás).

A jelentés szerint a Panaszos megbilincselésére – testi kényszer segítségével – fekvő helyzetben került sor, kezei hátra helyzetbe bilincselésével. A Szolgálati Szabályzat 60. § (7) bekezdése alapján „*Nem minősül embertelen, megalázó bánásmódnak a személy fekvő helyzetben történő megbilincselése, ha arra támadása vagy erőszakos magatartása miatt került sor.*”

Mindezek alapján megállapítom, hogy az intézkedő rendőrök jogszerűen, szakszerűen és indokoltan, továbbá az arányosság¹⁶ követelményeinek figyelembevételével alkalmazták a kényszerítő eszközt, így állásponatom szerint a bilincshasználat kapcsán e tekintetben alapjogsérelem nem történt.

Ugyanakkor a rendőri jelentés szerint a Panaszossal szemben a bilincs alkalmazása 2009. július 04-én 18 óra 45 perctől 19 óra 15 percig tartott, ellenben az intézkedés kezdő időpontjaként a határozatban alapul vett 20 óra 22 perc van megjelölve. Az ellentmondás következtében – amely miatt sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga – a Panaszos állítása szolgált a döntés alapjául, mely szerint a fogda udvarán meg volt bilincselve.

A bilincselés időtartama kapcsán további fontos szempontok az alábbiak. A rendészeti szakterület a rendőrség tevékenységének egy speciális része. E körben a szakma egyértelműen osztja azt a véleményt, hogy a szökési kísérletek jelentős részének előre észlelhető konkrét jele, előzménye nincs, így az a következtetés, hogy a fogvatartott szökést nem kísérel meg, az esetek nagy részében csupán feltételezés. Az eljáró rendőrnek ugyanakkor kötelessége a szökés és más rendkívüli események megakadályozása, tehát szakmailag indokolt a szükséges elővigyázatossággal eljárni, a biztonsági szabályokat maradéktalanul megtartani. A konkrét ügyben – mind a rendelkezésre álló jelentések és dokumentumok, valamint az eljárás során feltárt tények alapján – egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos nem volt nyilvánvalóan szökésre alkalmatlan állapotban, így a szökés lehetősége – függetlenül a szökés bekövetkezésének valószínűségétől – fennállt. Az intézkedés eredményes befejezése érdekében nyilvánvalóan nem megengedhető, hogy az előállított személy a rendőrségi objektumban folyamatos őrzés nélkül, szabadon tartózkodjék. Ennek megfelelően indokolt volt az előállított személyek bilincselése, hiszen – mivel a az adott objektív körülmények következtében nem állt rendelkezésre a fogvatartottak biztonságos őrzésére szolgáló előállított helyiség – a szökés megakadályozása más módon nem volt megoldható.

¹⁵ Rtv. indoklása a rendőrségről VI. fejezet a 48. §-hoz:

„A bilincs a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz. Ennélfogva alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyományaként is szóba jöhet. Az alkalmazás törvényi feltétele azonban, hogy kizárólag személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés keretében (elfogás, előállítás, elővetés, őrizetbe vétel) alkalmazható.”

¹⁶ **Rtv. 15. § (1):** „A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Abban a tekintetben pedig, hogy a Panaszosnak miért kellett az udvaron tartózkodnia az előállítás során, továbbá miért volt megbilincselve, álláspontom a következő. Az intézkedő rendőrök tevékenységén kívül álló ok, objektív körülmény miatt a fogdák telítettek voltak, ezért nem áll rendelkezésre előállító helyiség, amely a biztonságos őrzést lehetővé tette volna. Az Rtv. 18.§ (2) bekezdése¹⁷ alapján a Rendőrség gondoskodik a fogvatartott személy elhelyezéséről, melyet a Szolgálati Szabályzat 51. § (1) bekezdése azzal pontosít, hogy az „előállított személyt előállító vagy biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben kell elhelyezni”.

A fenti jogszabályi kötelezettséget nem sértette az a panaszos által jelen esetben sérelmezett gyakorlat, mely szerint az előállított személyek egy részét a fogda udvarán helyezték el. Tekintettel arra, hogy az előállított személyek rendkívül nagy számban voltak jelen, a befogadás folyamatának átlagos idejét ezen objektív ok rendkívüli módon meglassította. Az előállítás ideje alatt készül el ugyanis a rendőri jelentés, amely csak akkor szolgálhat alapjául a további eljárásnak, ha kellően részletes, pontos és tartalmazza a megfelelő jogszabályi hivatkozásokat. Ez a tevékenység időigényes. Ugyancsak időigényes az előállított személyek előállítóban történő elhelyezése, orvosi vizsgálata.

Figyelemmel az előállítottak - már említett - nagy létszámára, az előállításra általában használatos helyiségek túlszűfoltak voltak, így nem volt megoldható minden előállított személy külön előállító helyiségben történő elhelyezése. A fogda udvarán történő elhelyezés megfelelt azonban azon fentebb említett jogszabályi kötelezettségnek, mely szerint a jogszabályi megfogalmazásból eredő vagylagosságnak megfelelően a biztonságos őrzést szolgáló más helyiségben is el lehet helyezni az előállított személyt, mely követelménynek a fogda udvara minden kétséget kizáróan megfelelt. Azon körülmény tehát, hogy nevezettet a fogda udvarán állva várakoztatták, nem tekinthető embertelen és megalázó bánásmódnak.

Az előállítás időtartamára vonatkozó kifogásnak, valamint ezzel összefüggésben annak megítélése, hogy ezen időtartam alatt nem történt meg az előállított személy meghallgatása, álláspontom a következő.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése¹⁸ értelmében az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani. A Panaszossal szembeni intézkedésre a 05010/519866/20009/id. számú rendőri jelentés szerint 20 óra 22 perckor került sor. Az előállítás időtartamáról 1805-6150/2009. szabs. számon 2010. július 05-én kiállított igazolás is ezt az időpontot jelöli meg az előállítás kezdő időpontjaként, ugyanakkor az előállítás befejezésének időpontját – sértve ezzel a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát – adminisztrációs hiba folytán nem tartalmazza. Ezért a döntés során csak a Panaszos erre vonatkozó állítását lehetett alapul venni, mely szerint személyi szabadságának korlátozása 9-10 órán át tartott.

¹⁷ **Rtv. 18. § (2):** „A Rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.”

¹⁸ **Rtv. 33. § (3):** „A Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja¹⁹ alapján az előállítás nem csupán az eljárás azonnali lefolytatása céljából foganatosítható, hanem a szabálysértés továbbfolytatása miatt is. Az idézett törvényhely alapján megállapítható, hogy nincs olyan előírás, amelyik kötelezővé tenné az előállítottak előállítás időtartamán belül történő meghallgatását, illetve velük szemben egyéb eljárási cselekmény foganatosítását.

A kérdéses előállítás 9-10 órás időtartamának megítéléséhez fontos körülmény az, hogy egy objektív körülményből adódóan – a fogdák telítettsége miatt – az előállítással kapcsolatos eljárási cselekmények elvégzése – a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 51. § (3) bekezdése²⁰ szerinti kötelezettségek teljesítése – elhúzódott. A zsúfoltság miatti többletfeladatokat is tekintetbe véve, a Panaszos előállítása a törvényes 8 plusz 4 órás időtartamot²¹ nem érte el. A bírói jogalkalmazási gyakorlat egyes ügyekben (Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ügy²²) szintén arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha az előállítás a Rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb – a törvényes időtartamot meg nem haladó – ideig tart, az előállítás nem veszti el jogszerűségét. Ezt igazolja a törvényi szabályozás is, amely úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig (...)” tarthat. A szükséges idő ez esetben nyilvánvalóan az előállítás során elvégzendő feladatokhoz szükséges időt jelenti. Ezek alapján megállapítom, hogy – az illetékes rendőri szerv hirtelen és jelentős mértékben megnövekedett feladataira tekintettel – az előállítás időtartamának hossza indokolt volt.

Mivel az előállítás időtartamáról kiállított igazolás adminisztrációs hiányossága miatt a döntés alapjául a Panaszos azon állítása szolgál, mely szerint az előállítása 9-10 órán át tartott, ezért ezzel összefüggésben megállapítható az is, hogy sérült a Panaszos személyes szabadsághoz, valamint tisztességes eljáráshoz való joga, mivel az előállítás 8 órás időtartamának meghosszabbításáról nem született határozat.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

¹⁹ Lásd 3. sz. lábjegyzet.

²⁰ **Szolgálati Szabályzat 51. § (3):** „Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.”

²¹ **Rtv. 33. (3):** „A Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

²² Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ítélet indokolásában kifejtette:
„A demonstráció miatt előállított személyek nagy számára figyelemmel a bíróság nem tartotta a felperes 2007. február 3. 12.10 órától 19.50 óráig tartó – azaz 7 óra 40 percet kitevő – előállításának időtartamát jogszerűtlennek, mert az Rtv. 33. § (3) bekezdés szerint ez a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja a személyi szabadságot, a felperes vonatkozásában alkalmazott előállítás ideje pedig ezt nem haladta meg.”

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában az előállítás időtartamára, valamint az udvaron való elhelyezésre vonatkozóan tett megállapításaival és az azokból levont következtetésekkel a határozat III. részében foglalt indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület állásfoglalásában a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét is megállapította miszerint:

A Panasztestület állásfoglalásában a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét is megállapította azért, mert a rendőrség a helyszínen – a hangosbemondón keresztül folytatott felszólítások alkalmával – nem jelölte meg a tömegosztatás jogalapját, mint intézkedésének célját.

A Panasztestület e kérdés kapcsán képviselt álláspontjával az alábbi indokok alapján nem értek egyet:

A rendőri intézkedést megelőző felszólítás – a helyszínen elhangzott rendőri közlemény²³ – egyértelmű utalást tett arra, hogy a rendezvény jogellenes ezért kell a helyszínt elhagynia a felszólított személyeknek. A jogellenességre vonatkozó rendőrségi állítást az Rtv. szerint a panaszos a helyszínen nem mérlegelhette, és engedelmisségét sem tehetette mérlegelése eredményétől függővé. Ezen szigorú engedelmisségi kötelezettség ellentételezéseként a törvény a panaszos részére – függetlenül a rendőri közleménytől – jogorvoslati lehetőségként panaszjogot biztosít, és garanciális elemként a panaszt formális eljárás keretében rendeli elbírálni²⁴.

A panaszos ebben az ügyben élt is jogorvoslati jogával, és a panaszának érdemi elbírálása a törvényi rendelkezéseknek megfelelő eljárásban jelen határozattal megtörtént. Ezért a Panasztestület fenti megállapításával nem értek egyet, az általa sérelmesnek tartott rendőri közlemény tartalma közvetve sem okozott jogtól való megfosztást, a panaszt jogsérelem miatt nem érte. A Panasztestületnek az említett állásfoglalásában a panaszos

²³ *A helyszínen készült video felvétel alapján a felhívás szövege: „Hölgyeim és Uraim! A rendőri erők műveleti parancsnoka nevében tájékoztatom Önöket, hogy a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó rendezvényen vesznek részt. Megkérem / a törvény nevében felszólítom Önöket, hogy a jogsértő magatartásukat hagyják abba, oszoljanak szét, a területet (a Bajcsy-Zsilinszky úton/a Károly körúton) az Astoria irányába hagyják el! Ellenkező esetben a rendőrség a rend helyreállítása érdekében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 59. § (1) bekezdésében foglalt intézkedéseket és kényszerítő eszközt fog alkalmazni.”*

²⁴ *A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) és (2) bekezdése szerint akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.*

Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 93/A. (7) bekezdése valamint a 93/B. § (1) bekezdése alapján az országos rendőrfőkapitány a panaszról a Független Rendészeti Panasztestület állásfoglalásának kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.

Az intézkedést foganatosító szervhez benyújtott panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetője közigazgatási hatósági eljárásban bírálja el.

igazoltatása, ruházatának átvizsgálása és előállításának jogalapja tekintetében tett megállapításaival és következtetéseivel minden tekintetben egyetértek.

E helyütt is hangsúlyozom, hogy az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e a tér elhagyására történő felszólítás jogalapját. Minderre csak a panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének értékelése érdekében került sor. A Gytv. alapján – a Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletére is figyelemmel (lásd 2. számú lábjegyzet) – a vizsgálat és az ez alapján a szabálysértés gyanújának kérdésben hozott döntés nem érinti az illetékes bíróság törvényben biztosított ama kizárólagos jogát, hogy a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény feloszlata jogellenességének kérdésében érdemben döntsön.

A Panasztestület 259/2010. (V. 5.) számú állásfoglalásában több oldalon keresztül a panaszügyön túlmutató, általános, a rendezvény feloszlata jogszerűségét is érintő megállapításokat is tesz, ezért fontosnak tartom leszögezni, hogy a jelen döntés kizárólag a panaszban sérelmezett intézkedések jogszerűségét vizsgálja, és a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás nem terjedt ki – a fent írtak alapján nem is terjedhetett ki – a Panasztestület állásfoglalásában tett valamennyi – a konkrét panaszon túlmutató – megállapításra.

A Panasztestület állásfoglalása szerint a fogvatartás időtartamáról szóló igazoláson nem szerepel a Panaszos szabadon bocsátásának időpontja, ezért megállapította a Panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának súlyos sérelmét. Egyébiránt a Panaszos az igazoláson feltüntetett adatok vonatkozásában konkrét kifogást nem fogalmazott meg, általános érvénnyel sérelmezte mind az előállítást, mind pedig annak időtartamát.

Ezzel kapcsolatban az eljárás az alábbiakat állapította meg. Az előállítás időtartamának pontos meghatározása a Panaszos nyilatkozata alapján történhetett meg – aki erről panaszában úgy nyilatkozott, hogy az 9-10 órán át tartott –, mivel az eljáró rendőrök nem tettek eleget a törvényben előírt²⁵ kötelezettségüknek, és az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson az időtartam végét nem tüntették fel. Tekintettel arra, hogy az alapjogsérelem megállapítása szempontjából garanciális jelentőségű az előállítás pontos időtartamának megállapíthatósága, továbbá az ezt igazoló dokumentumok kiállítása, a Panaszosnak e mulasztás sértette a tisztességes eljáráshoz való jogát, így az állásfoglalásnak ez e kérdéskörben kifejtett véleményével egyetértek.

Mivel a Panasztestület állásfoglalásától való eltérések indokolását a törvény kizárólag a jelen határozatban foglaltakkal kapcsolatban teszi kötelezővé²⁶, ezért a Panasztestületnek az Erzsébet téri rendezvényekre összességében tett megállapításaira jelen határozatomban nem térek ki.

²⁵ **Rtv. 33. § (4):** *Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.*

²⁶ **Rtv. 92. § (1) és (2):** *„(1) Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.
(2) Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.”*

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése²⁷, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein²⁸ alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezete;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) és (2) bekezdései, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 15. §-a, 18. § (2) bekezdése, 19. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 30. §-a, 31. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés a) és f) pontjai, (3) bekezdése, valamint a (4) bekezdése, 47. §-a, 48. §-ának b) és d) pontja, 49. § (1) bekezdésének a) pontja, 92. § (1) és (2) bekezdései és a 93/A. § (6) és (7) bekezdései;
- A gyűlekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (3) bekezdése;
- Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Kormányrendelet 40/A. §-a;
- A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. IRM rendelet 51. § (1) és (3) bekezdései, 74. § (5) bekezdésének a) és b) pontjai.

Budapest, 2010. július „.....”

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**

²⁷ Lásd 26. sz. lábjegyzet.

²⁸ **Rtv. 93/A. (6) és (7):** „ (6) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

(7) „Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”